

LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA LENKIJOS RESPUBLIKOJE
Aktualios ekonominės informacijos suvestinė

2020 m. gruodžio mėn.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
	Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija		
	<p><u>Ekonominiai rodikliai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - BVP augimas. EBPO vertinimu 2021 m. Lenkijos BVP turėtų didėti 2,9%, o 2022 m. augimas sieks 3,8%. Numatoma, kad šiais metais BVP turėtų sumažėti 3,5%. - Infliacija. Centrinės statistikos tarnybos duomenimis 2020 m. lapkričio mėn. prekių ir paslaugų kainos buvo 3% didesnės nei atitinkamu 2021 m. laikotarpiu ir tam įtakos turėjo išaugusios elektros kainos (augo 4,7%). Taip pat buvo fiksuotas maisto ir nealkoholinių gėrimų kainų augimas - padidėjo 2%, tačiau krito degalų kainos - sumažėjo 9,8%. Vystymosi, darbo ir technologijos ministerija prognozuoja, kad infliacija gruodžio mėn. turėtų siekti 2,7%. Ekspertai numato, kad kitų metų pradžioje infliacija neturėtų viršyti 2,5%. - Nedarbo lygis. 2020 m. spalio mėn. nedarbo lygis Lenkijoje siekė 3,5% ir buvo vienas mažiausių ES. <p>Lenkijos ekonomika nepatyrė didelio nuosmukio. Remiantis paskelbtais Eurostat duomenimis, 2020 m. III ketvirtį Lenkija buvo viena iš ES šalių, kurių ekonominiai nuostoliai buvo mažiausi - BVP sumažėjo 1,8% (mažesnis BVP nuosmukis buvo tik Lietuvoje – 1,6%), užimtumas išaugo 0.5%.</p> <p>Minimalus darbo užmokestis augs. Nuo 2021 m. minimalus darbo užmokestis sudarys 2800 zlotų (apie 632 eurų) ir bus 200 zlotų didesnis nei dabar. Šis augimas darbdaviams kainuos apie 4,34 mlrd. zlotų. Tačiau minimalus darbo užmokestis bus 200 zlotų mažesnis, nei Vyriausybė buvo planavusi (buvo numatyta nuo 2021 m. jį pakelti iki 3000 zlotų).</p> <p>Lenkijos verslo nuotaikos. Apklausos rodo, kad per pastaruosius 12 mėn. labai sumažėjo įmonių, kurios optimistiškai vertina tolesnio verslo plėtros galimybes procentas – apie plėtrą galvoja tik 19% įmonių vadovų. 68% mano, kad verslo pelningumas į buvusį lygį grįš tik 2022 m., o 19% mano, kad buvusį lygį pavyks pasiekti tik 2025 m. ir tik 13% įmonių mano, kad jau šiuo metu jų pelningumas viršija prieš COVID-19 pradžią buvusį lygį. Tačiau įmonės neatsisako investavimo planų – dauguma (79%) planuoja investuoti į naujas technologijas (rinkodarą ir produktų naujoves). Taip pat net 49% įmonių vadovų mano, kad dabartinė pandemijos banga kelia grėsmę verslo plėtrai ir gresia pajamų mažėjimu.</p>	<p>https://businessinsider.com.pl/finans/makroekonomia/oecd-prognozy-dla-polski-zmienione-skokowo-za-rok-mamy-nie-pamietac-o-pandemii/cfqplhz</p> <p>https://businessinsider.com.pl/finans/makroekonomia/inflacja-cpi-w-listopadzie-na-wysokim-poziomie-najszybciej-rosly-ceny-energii/pgw6y5s</p> <p>https://www.rp.pl/Dane-gospodarcze/201209959-OECD-Polska-w-ogonie-ozywienia.html</p> <p>https://businessinsider.com.pl/twoje-pieniadze/praca/placa-minimalna-idzie-w-gore-wzrosna-takze-dodatki-skladki-i-mandat/hkl0qew</p> <p>https://businessinsider.com.pl/firmy/firmy-w-polsce-gwaltownie-utracyly-zeszloroczny- optymizm/km39r03</p>	

	<p>Lenkijoje didėja mokesčiai. Nepaisant prezidento, Premjero ir ministrų rinkimų metų dėstyto pažadų nedidinti mokesčių, nuo 2021 metų mokestiniai pakeitimai visgi bus. Nuo 2021 m. Lenkijoje didėja net keli mokesčiai bei rinkliavos – elektros energija brangs nuo 3,5% iki 3,6%, įvedamas depozitinis mokestis už automobilio tepalų keitimą (10 zlotų už 1 l), numatoma įvesti prekybos mokestį, radijo-televizijos abonentinis mokestis didėja nuo 6 iki 22 zlotų, 5 zlotais didėja mokestis už šunis, nekilnojamo turto mokestis gali siekti 3,9%, savivaldybės planuoja didinti atliekų išvežimo bei kitus vietinius mokesčius, grįžta užsienyje uždirbtų pajamų mokestis, bus įvestas cukraus, komanditinių bendrovių ir transporto mokesčiai, didės alkoholio parduodamo mažose pakuotėse apmokestinimas. Pasak ekspertų pandemija nėra tinkamas laikas didinti mokesčius. Verslui bus sunku susidoroti su išaugusiomis išlaidomis, todėl bus keliamos kainos, o tai savo ruožtu didins infliaciją ir mažins vartotojų perkamąją galią, nes visa našta greičiausiai bus perkelta jiems. Taip pat pažymima, kad Lenkijoje yra sisteminė ilgalaikio mokesčių planavimo problema, nes prieš vienus rinkimus tam tikri mokesčiai dingsta, tačiau po rinkimų jie ima ir vėl atsiranda.</p>	<p>https://businessinsider.com.pl/finans/podatki-w-2021-roku-eksperci-komentuja-podwyzki/z3dg8bp https://wiadomosci.com/co-podrozeje-w-2021-r-wprowadzone-zostana-nowe-podatki-i-podwyzki-podatkow/</p>	
Investicijoms pritraukti aktuali informacija			
	<p>Investicijų lygis Lenkijoje nepasiekė planuoto. Vyriausybės patvirtintoje šalies plėtros strategijoje buvo numatyta, kad 2020m. investicijų lygis šalyje turėtų siekti 22-25%. Tačiau 2020 m. III ketvirtį šis lygis siekė tik 17,2% ir tai buvo žemiausias rodiklis nuo 1995 m. Ekspertų vertinimų ne koronavirusas pagrindiniu buvo tokių prastų rezultatų priežastimi. Jų, kaip ir verslininkų nuomone, investicijų apimčių mažėjimas gali būti siejamas su dažnai kintančia įstatymine baze, problemomis tesimų sistemoje, nuolat kintančiais PiS priimamais ekonominiais modeliais, didinančiais viešąsias išlaidas ir pan. Verslininkų paskatas didinti investicijas mažina ir darbuotojų trūkumas. Verslo konfederacijos Lewiatan vertinimu nereikėtų tikėtis investicijų šuolio ir 2021 m., nes įmonės ženklesnes investicijas atidės laukdamos geresnių ekonominių sąlygų, stabilesnės institucinės ir teisinės sistemos. Taip pat prognozuojama, kad namų ūkio investicijos (pagrindė būtų pirkimai) kitais metais turėtų mažėti apie 2%.</p>	<p>https://businessinsider.com.pl/finans/makroekonomia/stopa-inwestycji-w-polsce-w-iii-kw-2020-r-plan-morawieckiego-nierealny/l4c0lk0</p>	
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
Tenderiai			
Transportas/Energetika			
	<p>Transportas Valstybės pagalba oro bendrovei LOT. Europos Komisija pritarė Lenkijos ketinimui bendrovei LOT skirti beveik 3 mlrd. zlotų (apie 0,67 mlrd. eurų) pagalbos paketą. 900 mln. zlotų turėtų būti skirti dar iki metų pabaigos iš Lenkijos plėtros fondo. Pagalbos paketas taip pat apims įmonės įstatinio kapitalo padidinimą</p>	<p>https://businessinsider.com.pl/firmy/strategie/pomoc-publiczna-dla-lotu-warunki-komisji-europejskiej-strategia-rozwoju/z0qz18h</p>	

	<p>iki 650 mln. eurų (apie 2,9 mlrd. zlotų). Valstybės skirta parama LOTui, įstatinio kapitalo didinimui, susidės iš 2 elementų – 400 mln. eurų subsidijuojama paskola (turės būti gražinta po 6 metų) ir 250 mln. eurų finansinė parama iš valstybės biudžeto. Ekspertų vertinimu po COVID-19 krizės LOT reikia ne tik finansinės paramos, bet ir naujos veiklos strategijos, kuri būtų orientuotą į verslą bei skrydžių į/iš Lenkijos vystymą, o ne konkurenciją dėl tranzitinių skrydžių.</p> <p>„Fiat Chrysler Automobiles“ gamins Lenkijoje elektrinius ir hibridinius „Jeep“, „Fiat“ ir „Alfa Romeo“ modelius. 2020 m. gruodžio 29 d. Lenkijos vicepremjeras, plėtros, darbo ir technologijų ministras paskelbė, kad „Fiat Chrysler Automobiles“ investuos 755 mln. PLN (165,74 mln. EUR) į Tychų automobilių gamyklą ir nuo 2022 m. joje pradės gaminti elektrinius ir hibridinius „Jeep“, „Fiat“ ir „Alfa Romeo“ automobilių modelius. Šiuo metu Tychų gamykloje yra gaminami „Fiat 500“, „Abarth“ ir „Lancia“ automobiliai. 2019 m. šioje gamykloje pagaminta iš viso 263 tūkst. automobilių.</p>		
	<p>Energetika Lenkijos saulės jėgainių galia perkopė 3,4 GW. „PSE“ paskelbė, kad š. m. lapkričio 1 d. prie Lenkijos elektros energetikos sistemos buvo prijungta 3420,379 MW saulės jėgainių. Pagal „PSE“ duomenys mėnesį prieš – spalio 1 d. Lenkijos elektros energetikos sistemoje buvo prijungta 2682,7 MW saulės jėgainių. Tarp spalio ir lapkričio saulės jėgainių galia paaugo 27,5 procento. Iki metų pabaigos tikimasi didelio galios augimo, nes iki š. m. gruodžio 14 d. įrengus saulės jėgainę namų ūkyje galima buvo teikti prašymus vienkartinei 5000 PLN (1112,26 EUR) subsidijai (subsidija nepriklausoma nuo įrengtos saulės jėgainės galios).</p> <p>Nauja geležinkelio trasa iš Mažeikių per Lenkiją į Ukrainą. Įvyko pirmas naftos produktų pervežimas. 2020 m. gruodžio 30 d. „PKN Orlen“ pranešė apie naują geležinkelio trasą iš Mažeikių į Ukrainą. „Maršrutas eina per Lenkiją ir yra alternatyva dabartiniam susisiekimui, einančiam per Baltarusiją. Pirmoji naftos produktų partija jau pristatyta naujuoju maršrutu klientams Ukrainoje“, -rašoma motininės „Orlen Lietuva“ įmonės pranešime spaudai. Iki šiol Baltarusijos geležinkeliai uždirbdavo gabenant produktus iš naftos perdirbimo gamyklos Mažeikiuose į Ukrainą. Dabar naftos produktai kelias Lenkijos bėgiais. „Tai dar vienas kelias, kuris leis aplenkti Baltarusiją ir taip nefinansuoti Lukašenkos režimo“ –sako „PKN Orlen“ atstovai.</p>		
Turizmo sektoriui aktuali informacija			
Bendra ekonominė informacija rezidavimo šalyje			

	<p>Lenkijos piliečiai Jungtinėje Karalystėje. Siekiant išvengti problemų, kurios gali kilti po Brexito, 700 tūkst. Didžiojoje Britanijoje gyvenančių lenkų pasinaudojo galimybe tapti nuolatiniais gyventojais. Šiuo metu piliečiai aktyviai darosi pasus, nes asmens tapatybės kortelės taps nepakankamu dokumentu.</p>	<p>https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/brexit-ilu-polakow-zostaje-w-wielkiej-brytanii-prawo-do-stalego-osiedlenia-sie/zp3fj26</p>	
--	---	--	--

Parengė: Vita Naujokaitytė, Stanislav Vidtmann, Gabriel Gorbačevski